

MEDIARECHT

AAK20147515

A.W. Hins

Regelgeving en beleid

Al vele jaren legt de Mediawet verplichtingen op aan kabelexploitanten die tegen betaling televisie- en radio-programma's doorgeven aan consumenten ('must carry'-verplichtingen). Met de inwerkingtreding van de Omroep-distributiewet op 1 januari 2014 is de reikwijdte van deze voorschriften uitgebreid naar satellieten, digitale ethertelevisie en internet (*KwartaalSignaal* 130, p. 7441 (AAK20147441)). De huidige Mediawet gebruikt daarom het ruimere begrip 'pakketaanbieders'. Zulke aanbieders zijn verplicht de desbetreffende programma's ongewijzigd te verspreiden. Wat betreft digitale pakketten bepaalt artikel 6.13, tweede lid, van de Mediawet dat de minister van OCW de wettelijke norm van ongewijzigde verspreiding kan aanscherpen. Dat is te danken aan een amendement van de leden Van Dam en Huizing (PvdA/VVD) luidende:

'Bij ministeriële regeling kunnen diensten worden aangewezen waarvan het signaal als integraal onderdeel van de programmakanalen moet worden doorgegeven en kunnen nadere regels worden gesteld voor de doorgifte van deze diensten.'

Vervolgens nam de Tweede Kamer een motie aan waarin de regering gevraagd werd uiterlijk op 1 januari 2014 een dergelijke regeling in werking te laten treden. (*Kamerstukken II*, 2012/13, 33426, nr. 40, respectievelijk nr. 36)

De materie bleek weerbarstiger dan gedacht. Dat de datum van 1 januari 2014 niet gehaald zou worden, had de staatssecretaris van OCW al aangekondigd in een brief van 16 december 2013. In een brief van 7 april 2014 gaat de staatssecretaris uitvoeriger in op de technische, economische en juridische vraagstukken. Aan een digitaal programmakanaal kan de omroep zeer verschillende diensten toevoegen. Voorbeelden zijn teletekst, ondertiteling en *video on demand*-diensten, zoals 'Uitzending Gemist' en 'RTL XL'. In de toekomst zal 'HbbTV' (Hybrid broadcast broadband television) steeds belangrijker worden. Via een rode knop op de afstandsbediening kan de kijker doorschakelen naar aanvullende diensten die de omroep aanbiedt op het internet. Op dit moment worden HbbTV-signalen door sommige pakketaanbieders geblokkeerd, omdat zij eigen platformen hebben ontwikkeld die via de rode knop te bereiken zijn. Mag men van een pakketaanbieder verwachten dat hij zijn eigen investeringen ondermijnt? Vanuit Europees perspectief is de Universeledienstrichtlijn (UD) van belang. Op grond van artikel 31 UD mag onder meer het doorgeven van een signaal ten behoeve van slechthorenden verplicht worden gesteld. Zo'n dienst zal de staatssecretaris binnenkort aanwijzen op grond van artikel 6.13, tweede lid, van de Mediawet. De publieke omroep wordt uitgenodigd eventuele andere diensten van algemeen belang aan te melden, waarna de staatssecretaris zal besluiten of ook hiervoor een aanwijzing gerechtvaardigd is. (*Kamerstukken II*, 2013/14, 33426, nr. 43 en 44)

Op 27 maart 2014 zond de staatssecretaris van OCW het rapport 'De tijd staat open' van de Raad voor Cultuur aan de Tweede Kamer. Op verzoek van het kabinet heeft de Raad zich gebogen over de toekomst van het publieke mediabestel. De meeste aandacht trok de aanbeveling ook andere aanbieders dan omroepverenigingen programma's te laten verzorgen. Interessant is bovendien dat de Raad het aantal leden niet meer als harde eis wil stellen voor de erkenning van een omroepvereniging. Voor de samenwerking is het niet bevorderlijk wanneer afzonderlijke omroepen eens in de vijf jaar met elkaar moeten concurreren om leden te werven. Toen de staatssecretaris in februari hierover een vraag moest beantwoorden van de vaste Kamercommissie voor OCW verwees hij naar het komende advies. Voor de komende concessieperiode van 2016 tot 2020 is de discussie overigens niet van belang. Daarvoor moet het Commissariaat voor de Media op basis van de huidige wet de leden tellen met als peildatum 1 april 2014. Een wetswijziging zal pas gevolgen hebben voor de concessieperiode 2021-2025. De staatssecretaris heeft beloofd

zijn reactie op het rapport nog voor de zomer van 2014 aan de Tweede Kamer toe te zullen sturen. (*Kamerstukken II*, 2013/14, 32827, nr. 61 en 62)

Rechtspraak

Sedert 1 januari 2014 wordt de regionale omroep niet langer bekostigd door de provincie (zie *Kwartaalsignaal* 130, p. 7441, [AAK20147441](#)), maar de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State moest nog oordelen over een bezuinigingsmaatregel van het college van gedeputeerde staten van Zuid-Holland uit 2012. De Stichting Regionale Omroep West en de Stichting RTV Rijnmond waren in beroep gegaan tegen een uitspraak van de rechtbank Den Haag. Deze had vastgesteld dat het provinciebestuur niet in strijd had gehandeld met zijn zorgplicht voor de regionale omroep krachtens artikel 2.170 (oud) van de Mediawet. Interessant is dat de Afdeling haar beslissing mede baseert op artikel 7 van de Grondwet. Volgens de Afdeling is het niet de taak van gedeputeerde staten de journalistieke kwaliteit van het media-aanbod te borgen. In navolging van de rechtbank oordeelt de Afdeling daarom dat het college zich terecht heeft beperkt tot een formele en kwantitatieve beoordeling van het beleid van de twee omroepen. (ABRvS 29 januari 2014, ECLI:NL:RVS:2014:218)

De voorzieningenrechter van de rechtbank Rotterdam kreeg te maken met de uitingsvrijheid van een klokkenluider. Een inspecteur was oneervol ontslagen door het college van B&W van Rotterdam, omdat hij vertrouwelijke documenten en geluidsopnamen had gelekt naar de media. Volgens de voorzieningenrechter pleiten echter enkele factoren vóór de ambtenaar. Zijn optreden was erop gericht aandacht te vragen voor een belangrijke misstand in het lokale bestuur. Hij handelde te goeder trouw en had eerst geprobeerd de gemeentelijke ombudsman in te schakelen. Hoewel het heimelijk maken van geluidsopnamen niet door beugel kon, weegt deze omstandigheid niet zwaar genoeg om een strafontslag te rechtvaardigen. Onder verwijzing naar de jurisprudentie van het EHRM, in het bijzonder het arrest *Guja tegen Moldavië* van 12 februari 2008, besluit de voorzieningenrechter het ontslagbesluit te schorsen. (Vzr. Rb. Rotterdam 6 februari 2014, ECLI:NL:RBROT:2014:792)

Mag een krant beschuldigingen publiceren die door een minister zijn geuit over een particulier bedrijf? In het algemeen is het antwoord bevestigend. Als een minister uit zijn slof schiet is dat nieuws. Bovendien mogen journalisten ervan uitgaan dat de overheid een betrouwbare bron is. Toch hebben de media geen vrijbrief. Dat ondervond het *Algemeen Dagblad*, nadat het de kledingzaak Cool Cat in verband had gebracht met uitbuiting en kinderarbeid in Bangladesh. De achtergrond was dat minister Ploumen (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) Cool Cat had verweten geen akkoord te willen tekenen om deze misstanden tegen te gaan. De voorzieningenrechter

te Amsterdam veroordeelde het *AD* tot rectificatie van het artikel op de website. Weliswaar mocht *AD* in beginsel op de uitlatingen van de minister afgaan, maar de zorgvuldigheid kan zich ertegen verzetten deze als vaststaande feiten te presenteren. Bovendien had *AD* het verhaal aangedikt zonder Cool Cat wederhoor te gunnen. (Rb. Amsterdam 11 februari 2014, ECLI:NL:RBAMS:2014:526)

Literatuur

- Raad voor Cultuur, *De tijd staat open. Advies voor een toekomstbestendige publieke omroep*, Den Haag 2014, te downloaden via www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2014/03/27/de-tijd-staat-open.html;
- Stefan Pack, 'Overdaad schaadt: afwegingen bij het recht om te worden vergeten', *Mediaforum* 2014-3, p. 50-60;
- Nicole Wolters Ruckert, 'Reclame op Twitter bekeken door een juridische bril', *Mediaforum* 2014-3, p. 61-65.